

Vlaams
Parlement

ingediend op **444** (2019-2020) – Nr. 3
20 oktober 2020 (2020-2021)

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening en Energie
uitgebracht door Johan Danen

over het ontwerp van decreet

tot wijziging van het Energiedecreet
van 8 mei 2009

Samenstelling van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie:

Voorzitter: Gwenny De Vroe.

Vaste leden:

Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Andries Gryffroy, Freya Perdaens, Wilfried Vandaele;
Bart Claes, Leo Pieters, Sam Van Rooy;
Tinne Rombouts, Koen Van den Heuvel;
Steven Coenegrachts, Gwenny De Vroe;
Johan Danen, Mieke Schauvliege;
Bruno Tobback.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Marius Meremans, Joris Nachtergaele, Axel Ronse, Nadia Sminate;
Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Wim Verheyden;
Robrecht Bothuyne, Lode Ceyssens;
Bart Tommelein, Bart Van Hulle;
Chris Steenwegen, Tine Van den Brande;
Hannes Anaf.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

Documenten in het dossier:

- 444** (2019-2020) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendementen

INHOUD

1. Toelichting door de minister.....	4
2. Toelichting van de amendementen.....	7
3. Bespreking.....	8
3.1. Tussenkoms van Johan Danen.....	8
3.2. Tussenkoms van Sam Van Rooy.....	9
3.3. Tussenkoms van Bruno Tobback.....	9
3.4. Tussenkoms van Robrecht Bothuyne.....	10
3.5. Tussenkoms van Andries Gryffroy.....	10
3.6. Antwoord van de minister.....	11
4. Stemming.....	11
Gebruikte afkortingen.....	12
Tekst aangenomen door de commissie.....	13

Bijlage: zie [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie behandelde op 14 oktober 2020 het ontwerp van decreet tot wijziging van het Energie-decreet van 8 mei 2009 (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 444/1).

De door de minister gebruikte presentatie is te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

(Tijdens de commissievergadering waren alleen de commissievoorzitter en de commissiesecretaris fysiek in de commissiezaal aanwezig. De vaste leden, de plaatsvervangende leden en de toegevoegde leden van de commissie kregen de mogelijkheid om online aan de vergadering deel te nemen via het platform Zoom. Andere volksvertegenwoordigers konden alleen na motivering online aan de vergadering deelnemen.)

1. Toelichting door de minister

Minister *Zuhal Demir* stelt dat dit ontwerp van verzameldecreet bestaat uit verschillende onderdelen, waaronder de uitvoering van een aantal bepalingen van het Vlaamse Regeerakkoord en de omzetting van twee Europese richtlijnen over de energieprestatie van gebouwen (richtlijn (EU) 2018/844) en over de energie-efficiëntie (richtlijn (EU) 2018/2002).

Uitvoering Vlaams Regeerakkoord

Een eerste punt uit het Vlaamse regeerakkoord waaraan uitvoering wordt gegeven is het principe dat stelt dat een aardgasaansluiting bij nieuwe grote verkavelingen en grote appartementsgebouwen enkel nog kan voor collectieve verwarming via warmte-krachtkoppeling (wkk) of in combinatie met een hernieuwbare-energiesysteem als hoofdverwarming. Dit gebeurt in artikel 12 van dit ontwerp van decreet. In het Energiedecreet wordt een verbod voor de aardgasnetbeheerder ingeschreven voor aardgasaansluitingen die niet aan de decretaal vastgestelde voorwaarden voldoen. Een definitie van wat als groot wordt beschouwd zal nog door de Vlaamse Regering worden vastgelegd. Het principe zal gelden voor vergunningsaanvragen vanaf 1 januari 2021. Zo worden bouwprojecten in een ver gevorderd stadium niet met een onrealistische en onvoorzienbare bijkomende verplichting belast.

Een tweede punt uit het Vlaamse regeerakkoord is een renovatieverplichting bij de notariële overdracht van niet-residentiële gebouwen. De artikelen 34 en 35 van het ontwerp van decreet leveren hiervoor de decretale rechtsgrond. Op basis van het advies van de Raad van State wordt het toepassingsgebied niet beperkt tot notariële overdracht in volle eigendom zoals verkoop of schenking, maar wordt ook het vestigen van een opstalrecht of erfpacht erdoor gevat. De nieuwe eigenaar, de opstalhouder of de erfpachter krijgt een nog door de Vlaamse Regering te bepalen termijn om aan de renovatieverplichting te voldoen.

Indien het nog niet helemaal gerenoveerde gebouw tussentijds wordt verkocht of geschonken, dan moeten de nieuwe koper, de ontvanger van de schenking, de erfpachter of de opstalhouder, binnen de resterende termijn aan de verplichting die op de originele koper rustte, voldoen. In het geval de verplichtingen voor nieuwe verkopen tussen de eerste en de tweede verkoop aangescherpt zijn, begint een nieuwe termijn te lopen waarbinnen ook aan die aangescherpte eisen moet zijn voldaan. Een gelijkaardige aangescherpte verplichting is in het geval van erfenis niet billijk: in dat geval moet de erfgenaam of legataris alleen aan de originele verplichting voldoen.

Het is aan de Vlaamse Regering om bij uitvoeringsbesluit invulling te geven aan die minimale energieprestatie-eis. Deze minimale eisen kunnen naargelang de aard van de gebouwen verschillen. De Vlaamse Regering kan hierbij ook een lijst van

maatregelen opstellen die, los van het vereiste algemene prestatieniveau van het gebouw, ook steeds minimaal moeten worden uitgevoerd. Tevens moet deze verplichting door de notaris in de authentieke akte worden opgenomen zodat partijen op de hoogte zijn van de op hun rustende verplichtingen en termijnen.

Een derde punt ter uitvoering van het Vlaamse regeerakkoord is het creëren van een rechtsgrond om voorwaarden te koppelen aan het verkrijgen van een energielening. Het Vlaamse regeerakkoord stelt immers dat een EPC een voorwaarde wordt voor een substantiële renovatiepremie of energielening. Het akkoord stelt voorts: "Om het energieverbruik en de energiefactuur van nieuwe eigenaars te beheersen en tegelijk onze klimaatdoelstelling te realiseren, stimuleren we onder meer door een versoepeling van de voorwaarden voor een energielening dat niet-energiezuinige woningen vanaf 2021 uiterlijk vijf jaar na een notariële overdracht in volle eigendom grondig energetisch gerenoveerd worden om een maximale EPC-score per gebouwtypologie te bereiken."

Een vierde punt uit het Vlaamse regeerakkoord is dat aan kredietgevers de mogelijkheid wordt gegeven om bij een kredietaanvraag met onroerende bestemming en/of voor energiebesparende renovaties, het digitale EPC-attest van het betrokken onroerend goed te gebruiken. Dat is ondertussen door de Privacycommissie goedgekeurd. Kredietgevers krijgen enkel toegang tot het digitale EPC-attest van wie een krediet aanvraagt.

Gedeeltelijke omzetting richtlijn (EU) 2018/844

Het volgende onderdeel is de omzetting van bepalingen uit richtlijn (EU) 2018/844 betreffende de energieprestatie van gebouwen. De late omzetting is het gevolg van het aantreden van een nieuwe regering en het ontbreken van voorbereidend werk door de vorige regering. Sneller was niet haalbaar, onder meer door de brede consultatie die eraan vooraf moet gaan. Ook Europa moest vooraf nog een en ander regelen. Vlaanderen is wel het verst gevorderde gewest.

Het eerste aspect van de omzetting is de koppeling van steunmaatregelen voor energie-efficiëntie aan één van vijf in de richtlijn opgenomen criteria voor energie-efficiëntie. Deze criteria worden decretaal overgenomen. Het tweede aspect zijn verplichtingen op het vlak van elektromobiliteit voor zowel nieuwe als bestaande gebouwen en parkeergebouwen. Voldoende laadpunten past in het streven naar meer elektrische voertuigen, zeker in het bedrijfswagenpark. De richtlijn verplicht voorts om voor grote, niet-residentiële gebouwen voorschriften vast te leggen betreffende gebouwautomatisering en -controle. Vóór het einde van 2025 moeten deze gebouwen met dergelijke systemen, die onder meer binnencomfort, vochtigheid, luchtkwaliteit en verwarming regelen, zijn uitgerust.

Middels dit ontwerp van decreet worden ook een aantal bepalingen van het Energiedecreet gewijzigd zodat de energieprestatiedatabank en de EPC-databank ontsloten kunnen worden voor statistische en onderzoeksdoeleinden.

Gedeeltelijke omzetting richtlijn (EU) 2018/2002

Met dit ontwerp van decreet worden ook bepalingen uit richtlijn (EU) 2018/2002 betreffende energie-efficiëntie omgezet. Daartoe komt er een aanpassing aan de rechtsgrond voor het vaststellen van regels over collectieve verwarming door de Vlaamse Regering. Dat is nodig om de regels voor digitale meters transparanter te maken en voor berekeningen voor de individuele gebruikers.

Aanpassingen aan de energieprestatiereggeving

Een vierde groep wijzigingen zijn aanpassingen aan de energieprestatiereggeving. Conform het Energiedecreet evalueert de Vlaamse Regering minstens om de

twee jaar de EPB-eisen, rekening houdende met het kostenoptimale niveau van het peil van energieverbruik en de berekeningsmethodiek. Om de vier jaar worden de procedures en de administratieve lasten van de regelgeving geëvalueerd. De vorige evaluatie werd in overleg met de stakeholders in 2018-2019 uitgevoerd. Er wordt thans voorgesteld om de verplichte termijn van de evaluatie van de EPB-eisen, de berekeningsmethodiek en de administratieve lasten op te trekken naar vijf jaar. De reden is dat gezien de doorlooptijd van bouwprojecten, de huidige evaluatietermijnen te kort zijn om statistisch voldoende relevante resultaten te genereren.

Een belangrijke wijziging is dat een zorgwoning niet langer beschouwd zal worden als een aparte EPW-eenheid. Een zorgwoning wordt een ondergeschikte wooneenheid met het oog op een verzorgende functie en dus niet langer aanzien als een extra woongelegenheden. Hiermee wordt ingespeeld op een maatschappelijke vraag naar zorgwonen en wordt er ook tegemoetgekomen aan vragen van dit parlement.

Aanpassingen met betrekking tot het netbeheer

Het ontwerp van decreet bevat in de artikelen 4 tot en met 15, en artikelen 18 en 19, een reeks kleine aanpassingen aan het netbeheer, onder meer in de wijze waarop netbeheerders, en in één specifiek geval de leverancier, bij energiefraude kosten en/of onrechtmatig verkregen voordelen moeten verhalen op de dader(s). Het was oorspronkelijk de bedoeling van de decreetgever de netbeheerders te verplichten om alle kosten, inclusief het onrechtmatig verkregen voordeel zelf, rechtstreeks in te vorderen bij de netgebruiker. Dat bleek ook duidelijk uit de memorie van toelichting bij het decreet van 24 februari 2017. Het is nooit de wil van de decreetgever geweest dat het leveranciersmodel gebruikt zou worden om via cascade de toegangshouder in te schakelen bij de recuperatie ten voordele van de netbeheerder van onrechtmatig verkregen voordelen en kosten van energiefraude. De regelgeving wordt zo aangepast dat het voor iedereen duidelijk is dat het enkel de netbeheerder is die het onrechtmatige voordeel en de kosten rechtstreeks invordert bij de netgebruiker. Er komt een uitzondering voor het terugvorderen van prosumentarief indien de aanmelding voor decentrale productie-installaties laattijdig maar binnen de drie maanden na de keuring gebeurt. In dat geval is het de leverancier die het onrechtmatig verkregen voordeel rechtstreeks invordert bij de netgebruiker. Binnen de termijn van drie maanden na keuringsdatum zullen geen kosten worden aangerekend voor het niet-nakomen van de meldingsplicht. In alle andere gevallen moet de netbeheerder zelf terug- of invorderen.

Er komt voorts een regeling voor de intermediären bij de aankoop van energie. De VREG krijgt een rol in het toezicht op die activiteit. Met een intermediair wordt bedoeld: elke natuurlijke persoon of rechtspersoon, anders dan een leverancier, die rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken is bij het analyseren van contracten, bij het uitvoeren van prijsvergelijkingen waarbij al dan niet van contract kan worden veranderd, bij het samenbrengen van leveranciers en eindafnemers, bij het organiseren van groepsaankopen, bij het toewijzen van energieleveringen aan leveranciers en/of bij het sluiten van energiecontracten voor eindafnemers. De VREG zal op verzoek van het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering of de minister van Energie studies en onderzoeken uitvoeren en adviezen geven over de activiteiten van de intermediären bij de aankoop van energie. Gelet op het risico op belangenvermenging wordt, op advies van de Raad van State, optreden als intermediair een onverenigbaarheid voor personeel en bestuursleden van de VREG.

Het ontwerp van decreet bevat ook enkele aanpassingen aan de werking van de VREG op het vlak van het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten met andere regulatoren. Dat is belangrijk voor een betere gegevensuitwisseling, bijvoorbeeld voor de aanpak van kruissubsidiëring.

Volgens het Energiedecreet kan Fluvius geen commerciële energiediensten aanbieden, noch optreden als aggregator. Het Energiedecreet geeft drie uitzonderingen op dat principe. Artikel 10 van dit ontwerp van decreet beoogt om binnen die uitzonderingen een afgelijnde vorm van samenwerking tussen Fluvius en het Vlaams Energiebedrijf (VEB) toe te laten. Vermits zowel het VEB, vanuit zijn missie, als Fluvius, vanuit haar wettelijke rol en op vraag van haar vennoten, activiteiten op vlak van energiebeheer uitvoeren, dienen beide partijen te beschikken over een geschikt softwarepakket om de energieboekhouding van hun doelgroep – respectievelijk hun vennoten – te organiseren. Voor een kostenefficiënte besteding van overheidsmiddelen is het daarom aangewezen dat beide partijen dit softwarepakket gezamenlijk kunnen ontwikkelen. Dit is echter geen vrijgeleide aan Fluvius of het VEB. De Vlaamse Regering kan immers nadere regels voor die samenwerking bepalen. Fluvius zal nog steeds geen commerciële energiediensten kunnen aanbieden aan partijen die geen vennoot zijn.

Uitbreiding regeling supercap

Met dit ontwerp van decreet wordt ook het toepassingsgebied van de supercap uitgebreid. Het regeerakkoord stelt: "Ook voor de industrie willen we energie betaalbaar houden en hun competitiviteit bewaken. Zij zijn een belangrijke motor van de welvaart in Vlaanderen en zullen daarenboven een belangrijke rol moeten spelen in de ontwikkeling van innovatieve oplossingen voor de klimaatuitdaging. We willen dan ook de energienorm omzetten in effectieve maatregelen zodat we de ondernemingen met hun innovatieve slagkracht hier in Vlaanderen houden." De operationalisering van de energienorm met een effectieve maatregel wordt middels artikel 22 van dit ontwerp van decreet doorgevoerd. Een supercap ter beperking van de kosten voor groene stroom werd in Vlaanderen al ingevoerd in het Energiedecreet en werd verder uitgewerkt in het Energiebesluit. Deze supercap werd aangemeld bij de Europese Commissie en werd in oktober 2019 goedgekeurd als compatibele staatssteun. De Europese Commissie ging er evenwel van uit dat de supercap zowel geldt voor groene stroom als voor wkk en heeft expliciet aan beide systemen haar goedkeuring verleend. Tot op heden is die supercap in Vlaanderen enkel uitgerold voor hernieuwbare energie, maar door de beslissing van de Europese Commissie kan de supercap uitgebreid worden tot de financieringssteun voor wkk. Deze uitbreiding vereist een aanpassing van het Energiedecreet en van het Energiebesluit. Omdat er nog uitvoeringsbepalingen nodig zijn, zal deze decretale wijziging pas in werking treden op een datum die door de Vlaamse Regering wordt bepaald. Het is de bedoeling om de supercap al toe te passen voor de inleveringsronde die eindigt op 31 maart 2021. Hiervoor wordt 4 miljoen euro uit het Energiefonds gehaald. Dat heeft geen effect op de inkomsten van de Vlaamse overheid noch op de elektriciteitsfactuur van andere elektriciteitsgebruikers

Sanctie bepalingen

Tot slot worden ook nieuwe sanctiebepalingen voorgesteld voor de verplichtingen aangaande elektromobiliteit en renovatieplicht bij niet-residentiële gebouwen. Ook bestaande sanctieregelingen worden wat aangepast. Regels zonder effectieve handhaving blijven immers dode letter.

2. Toelichting van de amendementen

Andries Gryffroy licht een tiental vooral technische amendementen toe (*Parl.St. VI.Parl. 2019-20, nr. 444/2*).

Met amendement nr. 1 wordt de omschrijving van de term kredietgever verduidelijkt.

In amendement nr. 2 wordt ervoor gezorgd dat aardgasaansluitingen voor bepaalde woonheden (groepswoningbouwprojecten) ook niet meer kunnen in die gevallen waar er geen voorafgaandelijke verkavelingsvergunning is.

Amendement nr. 3 gaat over voorwaarden die de Vlaamse Regering kan koppelen aan energieleningen, namelijk een energieprestatiecertificaat en een minimaal eisenniveau.

Met amendement nr. 4 wordt een rentesubsidie mogelijk gemaakt. Daarvoor moet er een samenwerkingsprotocol gesloten worden tussen de Vlaamse Regering en de kredietgevers.

Met amendement nr. 5 wordt een bepaling aangepast aan de nieuwe definitie van kredietverlener die met amendement nr. 1 werd gegeven.

In amendement nr. 6 wordt bepaald dat personeelsleden van het Vlaams Energieagentschap bevoegd zijn voor de controle op de naleving van de voorwaarden en verplichtingen die verband houden met de nieuwe steunregeling. Dat wordt afgestemd op de bestaande bepalingen over controle en toezicht.

Met de amendementen nr. 7 en nr. 8 worden de handhavingsprocedure en de boetes geregeld.

Met amendement nr. 9 wordt een datum aangepast. In de vorige regeerperiode is beslist dat de distributienetbeheerders tegen 2021 een aaneensluitend geografisch afgebakend gebied moeten bedienen, zowel voor aardgas als voor elektriciteit. De termijn is niet haalbaar, daarom wordt die bij amendement verlengd tot 1 januari 2023. Zonder dat uitstel zouden beslissingen van distributienetbeheerders die niet aan de voorwaarden voldoen, niet rechtsgeldig zijn.

Als gevolg van de vorige amendementen is het nodig de inwerkingtredingsbepalingen en hun nummering te wijzigen, wat gebeurt in het laatste amendement nr. 10.

3. Bespreking

3.1. Tussenkoms van Johan Danen

Johan Danen is tevreden over de aanpassingen van de bepalingen voor zorgwoningen, maar vraagt de regering duidelijk te communiceren dat een grote uitbreiding van de woning of een aparte unit in de tuin wel moet voldoen aan de regels voor EPC en EPB.

Ook de verduidelijkingen van wat precies onder gebouw begrepen wordt, vindt hij een goede zaak.

Dat in grote gebouwen of verkavelingen nog enkel op een collectieve manier kan worden verwarmd, is ook positief. Het lijkt hem redelijk dat pas te laten ingaan voor vergunningsaanvragen vanaf 1 januari 2021.

Wat de aanpassing van de regeling met betrekking tot de supercap betreft, suggereert hij een evaluatie van alle steunmaatregelen voor grote, elektro-intensieve bedrijven. Dat zij een andere prijs betalen dan een kmo of een particulier begrijpt hij, maar de verschillen zijn zodanig groot dat de vraag rijst of ze nog wel redelijk zijn. Hij zal de minister via een schriftelijke vraag een lijst vragen van bestaande tegemoetkomingen. Vandaag buigt het parlement zich over een kleine aanpassing, namelijk het inpassen van de wkk in de supercapregeling. Geldt de regeling enkel voor elektro-intensieve bedrijven of ook van andere bedrijven die een beroep doen op wkk?

Het is goed dat de energetische renovatie van tertiaire gebouwen verplicht wordt, maar de spreker betreurt het dat residentiële gebouwen daar niet aan onderhevig worden.

De verkoop van elektrische en plug-inhybride auto's neemt sterk toe. Dat oplaadpunten voor elektrische voertuigen pas vanaf 1 januari 2025 verplicht worden, begrijpt hij voor bestaande gebouwen. Waarom echter zo lang wachten voor nieuwe gebouwen? De bijkomende investering voor een laadpaal is immers relatief klein, ook in bestaande gebouwen trouwens.

Hij is het ermee eens dat de VREG moet kunnen samenwerken met andere regulatoren. Hij suggereert de oprichting van een regulator voor warmte- en/of geothermie. Het zou goed zijn als spelers ook in dat domein niet rechter en partij zijn.

31 december 2025 acht hij een realistische streefdatum voor de gebouwautomatiserings- en -controlesystemen. Zeker in bestaande gebouwen zijn die niet gemakkelijk te installeren. Heel wat verwarmingssystemen in tertiaire gebouwen zijn slecht afgesteld. Met relatief beperkte investeringen valt daar iets aan te doen. Hij vraagt de minister niet te gemakkelijk uitzonderingen toe te staan. Het is voorts zaak de eigenaars snel te wijzen op de komende verplichting zodat zij tijdig kunnen ingrijpen. Een decreetbepaling zonder goede bekendmaking verandert in de praktijk niets.

Hij is geneigd de laat ingediende amendementen toch goed te keuren maar zal zich onthouden bij de stemming over het ontwerp van decreet zelf omdat een aantal bepalingen met haken en ogen aan elkaar hangen.

3.2. Tussenkomen van Sam Van Rooy

Sam Van Rooy zegt dat Vlaams Belang zich bij de stemming over dit ontwerp van verzameldecreet zal onthouden. Sommige aspecten zijn goed, zoals de wijziging voor de zorgwoningen. Voor het overige is het vooral een omzetting van EU-regelgeving, alsof Vlaanderen niet zelf een energiebeleid kan uittekenen. Het toont zich vooral onderhorig aan de regelgeving van de Europese Unie en van de Green Deal die minister Zuhal Demir ooit terecht een mean deal genoemd heeft.

3.3. Tussenkomen van Bruno Tobback

Bruno Tobback vindt de omzetting logisch en verstandig. Het is voor ondernemers en consumenten beter dat er in heel Europa vergelijkbare of uniforme regels gelden, in plaats van een regelsoep waar niemand nog aan uit kan. Het is een kwestie van rationeel beleid.

Sp.a is voor dit ontwerp van decreet dat energie-efficiëntie en aanpassing aan nieuwe technologie beoogt. Het is een gemiste kans de verplichting tot renovatie voor residentiële woningen die de regering kortgeleden afschafte, niet opnieuw in te voeren. Uit allerlei studies blijkt dat de impact op de energie-efficiëntie daarvan groter en sneller zou zijn dan de verplichtingen voor tertiaire gebouwen. Om die reden zal sp.a zich onthouden.

Op het eerste gezicht heeft hij weinig bezwaren tegen de amendementen, anderzijds betreurt hij de techniek waarbij meerderheidspartijen amendementen indienen om ontwerpen bij te schaven. Dat is allicht niet te vermijden, maar hij dringt erop aan dat de amendementen dan ten minste tijdig ingediend worden zodat de andere partijen ze grondig kunnen bestuderen. Op deze manier wordt een debat of het zoeken naar consensus onmogelijk. Om die reden zal sp.a zich ook bij de stemming daarover onthouden.

3.4. Tussenkoms van Robrecht Bothuyne

Robrecht Bothuyne zegt namens CD&V zijn steun toe aan het ontwerp van decreet dat een stap vooruit is inzake energie-efficiëntie en elektromobiliteit. Dat de markt sneller gaat dan de regering, kan hij alleen maar positief vinden. Nu is er echter een stok achter de deur voor alle nieuwe gebouwen. Ook de oplossing voor zorgwoningen steunt hij. Met de amendementen wordt ervoor gezorgd dat een en ander juridisch steviger is en dat er nog iets meer tijd is om misschien tot een nog ambitieuzer doel te komen dan één netbeheerder per gemeente.

3.5. Tussenkoms van Andries Gryffroy

Andries Gryffroy gelooft dat heel wat mensen niet wachten op de wettelijke verplichtingen. Heel wat bouwpromotoren voegen elektrische mobiliteitsvoorzieningen in hun plannen, zelfs meer dan via dit ontwerp van decreet geëist worden. De streefdatum van 2025 is bedoeld om de markt de kans te geven en niet te vervallen in regelneverij. Gebouwautomatisatiesystemen zijn niet gemakkelijk te installeren in bestaande gebouwen, ook al omdat de verschillende eigenaars het erover eens moeten zijn. Bij grondige renovatie of nieuwbouw is het niet echt een meerkost en biedt het heel wat voordelen, al is het maar een correcte toewijzing van de huurderkosten. Er zijn echter altijd promotoren die ermee wachten tot het laatste moment. Dan is het goed een stok achter de deur te hebben.

In het Groothertogdom Luxemburg is de regelgeving voor technische installaties in kantoorgebouwen en winkels superstreng. Het rendement van een klimaatinstallatie moet minstens het dubbele zijn dan in Vlaanderen. De bouwheren zijn bereid de extra kosten daarvoor te betalen net omdat het verplicht is. Dat zorgt voor gelijkheid, maar verhindert niet dat sommigen verder gaan. De voorlopers kunnen dat dan als verkoop- of promotieargument inzetten.

Hij beaamt dat de amendementen te laat ingediend zijn. De oppositiepartijen hebben recht op meer tijd om ze te bestuderen. Het ontwerp van decreet is evenwel ook laat gearriveerd bij de meerderheidspartijen, die dan de amendementen geschreven hebben.

Voor de energierenovatie wordt er inderdaad een verschil gemaakt tussen niet-residentiële en residentiële gebouwen. Er is een energieprestatiecertificaat nodig, zodat kan geoordeeld worden of er na enkele jaren verbeteringen zijn. Hij was een koele minnaar van het systeem van de vorige regeerperiode om eigenaars binnen de vijf jaar na aankoop te verplichten drie vrij te kiezen ingrepen uit een lijst van zes uit te voeren. De kwestie is om een bepaald energiepeil te halen. Om die reden vond hij het goed die verplichting die hij als regelneverij omschrijft, af te schaffen. Stimuleren is beter. Bij niet-residentiële gebouwen is de verplichting nodig omdat de situatie daar veel slechter is en het werken met energieprestatiecertificaten nog niet ingeburgerd is.

Uiteraard zal N-VA voor dit ontwerp van decreet stemmen dat bepalingen van het regeerakkoord uitvoert, en dan nog wel binnen het jaar. Dat er handhaving is, is een ander positief aspect. Het openstellen van de energieprestatiecertificaatdatabank voor statistische en onderzoeksdoeleinden is belangrijk om concreet onderzoek op te stoelen. Ook de elektromobiliteit en de gebouwautomatisering en -controle vanaf 2025 steunt hij. Bij iedere renovatie in Brussel moet er trouwens per verhuureenheid al minstens vijf jaar een systeem van energiemonitoring geïnstalleerd worden.

Voorts wijst hij erop dat de VREG al taken heeft voor de warmtenetten. Het is goed dat ze studies kunnen doen met andere regulatoren, maar dat mag geen excuus zijn om ander werk, zoals parlementaire vragen, terzijde te schuiven. Twee van

de vragen om uitleg die na deze bespreking volgen, zouden immers niet aan de minister maar aan de regulator moeten gesteld worden. Hij zou daar graag een aantal afspraken over maken.

Tot slot toont het lid zich tevreden over de samenwerking tussen het VEB en Fluvius. Dat is een aspect van het kerntakendebat en zal ervoor zorgen dat Fluvius enkele taken kan afstoten. De twee mogen evenwel geen concurrenten zijn. Fluvius heeft via zijn accountmanagers goede contacten met de lokale overheden, terwijl het VEB zich voorheen vooral richtte op het Vlaamse niveau maar nu zijn kennis lokaal wil uitrollen.

3.6. Antwoord van de minister

Minister *Zuhal Demir* zegt dat de regeling inzake de supercap enkel geldt voor de heel elektro-intensieve bedrijven.

Uiteraard zullen uitzonderingen op de gebouwautomatiseringsverplichting alleen weloverwogen toegestaan worden, conform de bepalingen van de Europese richtlijn daarover.

4. Stemming

Ter stemming gelegd worden de amendementen nr. 1 tot en met 10 (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 444/2) aangenomen met 7 stemmen bij 3 onthoudingen. De artikelen 1 tot en met 45, zoals geamendeerd, worden aangenomen met 6 stemmen bij 4 onthoudingen en het ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, als geheel, wordt aangenomen met 7 stemmen bij 4 onthoudingen.

Gwenny DE VROE,
voorzitter

Johan DANEN,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

EPB	energieprestatie en binnenklimaat
EPC	energieprestatiecertificaat
kmo	kleine of middelgrote onderneming
VEB	Vlaams EnergieBedrijf
VREG	Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
wkk	warmte-krachtkoppeling

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/31/EU betreffende de energieprestatie van gebouwen en Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie en in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 houdende wijziging van Richtlijn 2012/27/EU betreffende energie-efficiëntie.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het Energiedecreet van 8 mei 2009

Art. 3. In artikel 1.1.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het laatst gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2014, wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen, zoals gewijzigd door richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018;”.

Art. 4. In artikel 1.1.3 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan punt 47/1° wordt de zinsnede “, waarbij een zorgwoning niet wordt beschouwd als een aparte wooneenheid” toegevoegd;
- 2° in punt 56° wordt de zinsnede “voor de toepassing van titels X en XI en artikel 13.4.5 tot en met 13.4.10” vervangen door de zinsnede “voor de toepassing van titels IV/1, X en XI en artikel 1.1.3, 113/1/1°, en artikel 13.4.5 tot en met 13.4.10”;
- 3° punt 56°/1, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt vernummerd tot punt 56°/1/1;
- 4° er wordt een punt 70°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“70°/2 intermediair bij de aankoop van energie: elke natuurlijke persoon of rechtspersoon, anders dan een leverancier, die rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken is bij het analyseren van contracten, bij het uitvoeren van prijsvergelijkingen waarbij al dan niet van contract kan worden veranderd, bij het samenbrengen van leveranciers en eindafnemers, bij het organiseren van groepsaankopen, bij het toewijzen van energieleveringen aan leveranciers en/of bij het sluiten van energiecontracten voor eindafnemers;”;
- 5° er wordt een punt 75°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“75°/3 kredietgever: de natuurlijke persoon of rechtspersoon, vermeld in artikel I.9, 34°, van het Wetboek van Economisch Recht;”
- 6° in punt 81° wordt tussen het woord “tussenpersoon” en de zinsnede “, bevrachter” de zinsnede “, intermediair bij de aankoop van energie” ingevoegd;

7° punt 112° wordt vervangen door wat volgt:

“112° richtlijn 2010/31/EU: richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen, zoals gewijzigd door richtlijn (EU) 2018/844 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018;”;

8° punt 113°/1/1, ingevoegd bij het decreet van 14 maart 2014 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen, wordt vernummerd tot punt 113°/1;

9° in punt 113/1/1°, ingevoegd bij het decreet van 14 maart 2014 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de Richtlijn van de Europese Unie 2012/27/EU van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie en de toekenning van groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong, worden tussen de woorden “vanuit een centrale” en het woord “productie-installatie” de woorden “of decentrale” ingevoegd;

10° voor het bestaande punt 115°/1/1, dat punt 115°/1/2 wordt, wordt een nieuw punt 115°/1/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“115°/1/1 systeem voor gebouwautomatisering en -controle: een systeem dat alle producten, software en technische diensten omvat die het energie-efficiënt, zuinig en veilig functioneren van technische bouwsystemen kunnen ondersteunen door middel van automatische controles en het vergemakkelijken van het handmatig beheer van die technische bouwsystemen;”;

11° punt 115/2° wordt vervangen door wat volgt:

“115°/2 technisch bouwsysteem: de technische uitrusting voor, ruimteverwarming, bereiding van sanitair warm water, koeling, ventilatie, verlichting, gebouwautomatisering en -controle, energieopwekking inclusief elektriciteitsopwekking ter plaatse, of een combinatie daarvan, met inbegrip van systemen die gebruikmaken van energie uit hernieuwbare bronnen;”;

12° er wordt een punt 140° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“140° zorgwoning: gebouweenheid die voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4.1.1, 18°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009;”.

Art. 5. In artikel 3.1.3, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 4°, k), worden tussen de woorden “activiteiten inzake databeheer” en de woorden “door de netbeheerder” de woorden “op het distributienet” ingevoegd;

2° in punt 4°, l), worden tussen de woorden “activiteiten inzake databeheer” en de zinsnede “, met inbegrip van de resultaten van de vijfjaarlijkse evaluatie” de woorden “op het distributienet” ingevoegd;

3° aan punt 5° wordt een punt e) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“e) het uitvoeren van studies en onderzoeken en het geven van adviezen over de activiteiten van de intermediairen bij de aankoop van energie die werken in het Vlaamse Gewest, op verzoek van het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering of de minister;”.

Art. 6. In artikel 3.1.4, §2, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 8° worden de woorden “of met regulatoren binnen andere netwerksectoren” toegevoegd;

2° in punt 11° worden tussen de woorden “elektriciteits- en gasmarkt” en de zinsnede “, voor zover” de woorden “of met regulatoren binnen andere netwerksectoren” ingevoegd.

Art. 7. Aan artikel 3.1.7, §1, 1°, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt de zinsnede “, of een intermediair bij de aankoop van energie” toegevoegd.

Art. 8. In artikel 3.1.12 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 25 november 2016, worden tussen de woorden “elektriciteits- en aardgasmarkt” en de zinsnede “, voor zover” de woorden “of met regulatoren binnen andere netwerksectoren” ingevoegd.

Art. 9. Aan artikel 3.1.12/1, 1°, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt de zinsnede “, of een intermediair bij de aankoop van energie” toegevoegd.

Art. 10. Aan artikel 4.1.8/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, ingevoegd bij het decreet van 14 maart 2014 en gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Met het oog op het aanbieden van energiediensten, vermeld in het tweede lid, kan de netbeheerder en zijn werkmaatschappij samenwerken met het extern zelfstandig agentschap NV Vlaams Energiebedrijf voor wat betreft het gezamenlijk ontwikkelen van energieboekhoudingssoftware en het gezamenlijk ontwikkelen van besparingsmaatregelen als onderdeel van energiezorgsystemen. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot het gezamenlijk ontwikkelen van energieboekhoudingssoftware. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaraan die samenwerking op het vlak van het gezamenlijk ontwikkelen van besparingsmaatregelen als onderdeel van energiezorgsystemen moet voldoen.”.

Art. 11. In artikel 4.1.8/2, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 26 april 2019, worden tussen de woorden “de activiteiten inzake data-beheer” en de woorden “omvatten volgende taken” de woorden “op het distributienet” ingevoegd.

Art. 12. In titel IV, hoofdstuk I, afdeling V, van hetzelfde decreet, wordt een artikel 4.1.16/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.16/1. In afwijking van artikel 4.1.13, artikel 4.1.15 en artikel 4.1.16, kan elke aardgasdistributienetbeheerder bij nieuwe grote verkavelingen, grote groepswoningbouwprojecten of grote appartementsgebouwen, waarvan de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden of voor stedenbouwkundige handelingen vanaf 1 januari 2021 is aangevraagd, alleen nog voorzien in een aansluiting op het aardgasdistributienet in geval van collectieve verwarming via warmte-krachtkoppeling of in combinatie met een hernieuwbare-energiesysteem als hoofdverwarming.

Het eerste lid is eveneens van toepassing op grote verkavelingen, grote groepswooningbouwprojecten of grote appartementsgebouwen, waarbij het definitief vastgestelde projectbesluit overeenkomstig artikel 39 van het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten geldt als omgevingsvergunning.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels over de grootte van de verkavelingen, de groepswooningbouwprojecten en de appartementsgebouwen die onder de verplichting, vermeld in het eerste en tweede lid, vallen, en over de hernieuwbare-energiesystemen die hiervoor in aanmerking komen.”.

Art. 13. Aan artikel 4.1.31 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2015, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. De VREG heeft de mogelijkheid om de tariefmethodologie gedurende de reguleringsperiode op elk moment en in afwijking van de termijnen, vermeld in paragraaf 1 en 2, op eigen initiatief te wijzigen.”.

Art. 14. Aan artikel 4.1.33, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden “de tariefmethodologie of” worden opgeheven;
- 2° de woorden “voor de komende jaren van die tariefmethode” worden opgeheven.

Art. 15. In artikel 4.3.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 16 november 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het woord “intrekt” wordt vervangen door het woord “opheft”;
- 2° de woorden “bepaalt de maximale periode” worden vervangen door de woorden “kan de maximale periode bepalen”.

Art. 16. In artikel 4/1.2.2, §3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het tweede lid worden tussen de woorden “uitzonderingen bepalen” en de woorden “voor de gevallen” de woorden “voor multifunctionele gebouwen en” ingevoegd;
- 2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt nadere regels voor de transparante en accurate berekening van het individuele verbruik en voor de verdeling van de kosten van het thermische of warmwaterverbruik voor:

- 1° warm water voor huishoudelijk gebruik;
- 2° warmte uit de installatie van het gebouw voor de verwarming van de gemeenschappelijke ruimten, wanneer trappenhuisen en gangen voorzien zijn van radiatoren;
- 3° de verwarming of koeling van appartementen.”.

Art. 17. In artikel 4/1.3.1, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt het tweede punt 3° hernoemd tot 3°/1.

Art. 18. In artikel 5.1.2 van hetzelfde decreet, ingevoerd bij het decreet van 24 februari 2017 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid wordt tussen het woord "heraansluiting" en de zinsnede ", de kosten voor het onrechtmatig verkregen voordeel" de zinsnede ", het onrechtmatig verkregen voordeel" ingevoegd;

2° aan het derde lid worden de volgende zinnen toegevoegd:

"Kosten die betrekking hebben op het niet nakomen van de meldingsplicht voor decentrale productie-installaties ≤ 10 kVA zoals vermeld in het aansluitingsreglement zijn pas ten laste van de betreffende netgebruiker vanaf het verstrijken van een termijn van drie maanden na de keuringsdatum van de installatie waarbinnen de vereiste melding niet heeft plaatsgevonden. De netbeheerder of warmte- of koudenetbeheerder of hun gemandateerde vorderen de voormelde kosten en ook het onrechtmatig verkregen voordeel en de interesten rechtstreeks in bij de netgebruiker of de warmte- of koudenetgebruiker."

3° tussen het derde en het vierde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het derde lid, vordert de leverancier het onrechtmatig bekomen voordeel dat werd bekomen ten gevolge van het niet nakomen van de meldingsplicht voor decentrale productie-installaties ≤ 10 kVA zoals vermeld in het aansluitingsreglement terug bij de netgebruiker als de melding heeft plaatsgevonden voor het verstrijken van een termijn van drie maanden na de keuringsdatum van de installatie."

Art. 19. In artikel 5.1.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 24 februari 2017 en gewijzigd bij de decreten van 10 maart 2017 en 16 november 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, tweede lid, wordt tussen het woord "terugvordering" en de woorden "en de interesten" de zinsnede ", van het onrechtmatig verkregen voordeel" ingevoegd;

2° in paragraaf 1, tweede lid, wordt tussen de woorden "zal deze kosten" en de woorden "rechtstreeks invorderen bij de netgebruiker" de zinsnede ", en ook het onrechtmatig verkregen voordeel en de interesten," ingevoegd;

3° in paragraaf 2, tweede lid, worden tussen het woord "terugvordering" en de woorden "en de interesten" de woorden "van het onrechtmatig verkregen voordeel" ingevoegd;

4° in paragraaf 2, tweede lid, wordt tussen de woorden "zal deze kosten" en de zinsnede "rechtstreeks invorderen bij de warmte- of koudenetgebruiker" de zinsnede ", en ook het onrechtmatig verkregen voordeel en de interesten," ingevoegd.

Art. 20. In artikel 7.1.3, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 14 maart 2014 en gewijzigd bij het decreet van 16 november 2018, worden de woorden "en de toekenning" vervangen door de zinsnede ", de toekenning, inclusief de gevallen van de schorsing en intrekking van de uitgifte ervan,".

Art. 21. In artikel 7.1.10 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 november 2018, wordt paragraaf 3/1 opgeheven.

Art. 22. In titel VII, hoofdstuk I, afdeling V, onderafdeling III, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt een artikel 7.1.11/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 7.1.11/1. Het op ondernemingsniveau of vestigingsniveau verschuldigde bedrag van de door financieringssteun voor hernieuwbare energie en kwalitatieve warmtekrachtkoppeling ontstane kosten wordt beperkt tot 4% van de bruto toegevoegde waarde van de betrokken onderneming of vestiging. Voor ondernemingen of vestigingen met een elektriciteitsintensiteit van ten minste 20% wordt dit beperkt tot 0,5% van de bruto toegevoegde waarde van de betrokken onderneming of vestiging. Dit houdt in dat in afwijking van artikel 7.1.10, §3, en artikel 7.1.11, §2/1, de factor E_v , vermeld in artikel 7.1.10, §2, en artikel 7.1.11, §2, wordt verminderd met 100% van de hoeveelheid elektriciteit die werd afgenomen op het afnamepunt van de betrokken onderneming of vestigingseenheid naar rato van de hoeveelheid elektriciteit die werd afgenomen op het afnamepunt gedurende de periode in het jaar $n-1$ waarvan de certificaatplichtige, vermeld in artikel 7.1.10, §1, en artikel 7.1.11, §1, toegangshouder was.

De Vlaamse Regering bepaalt de te volgen procedures, alsmede de modaliteiten en voorwaarden waaraan moet worden voldaan voor het verkrijgen van deze vermindering. De Vlaamse Regering maakt de toepassing van deze paragraaf afhankelijk van het storten van een bijdrage in het Energiefonds in het jaar $n-1$.

De Vlaamse Regering zorgt met toepassing van het eerste en het tweede lid en alleen als er op het federale niveau een gelijkaardige regeling bestaat, in jaar N voor een verrekening of terugbetaling van een bedrag ter grootte van het door de federale overheid vastgestelde op ondernemingsniveau of vestigingsniveau in het jaar $N-1$ door die onderneming of vestiging verschuldigde en betaalde bedrag van de door financieringssteun voor hernieuwbare energie en kwalitatieve warmtekrachtkoppeling op federaal niveau ontstane kosten. De Vlaamse Regering stelt in het kader van die verrekening of terugbetaling echter een plafond vast van een percentage van het in het jaar $n-1$ in totaal verschuldigde bedrag, vermeld in het eerste lid, dat die verrekening of terugbetaling niet mag overschrijden.”

Art. 23. In titel VIII van hetzelfde decreet wordt het opschrift van hoofdstuk I vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk I. Algemene bepalingen”.

Art. 24. In titel VIII, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt een artikel 8.1.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 8.1.2. De Vlaamse Regering, de diensten van de Vlaamse overheid, en de lokale besturen koppelen hun financiële steunmaatregelen voor verbeteringen van de energie-efficiëntie in het kader van de renovatie van gebouwen aan de beoogde of verwezenlijkte energiebesparing zoals bepaald op basis van een of meer van de volgende criteria:

- 1° de energieprestatie van de apparatuur die of het materiaal dat voor de renovatie wordt gebruikt, waarbij de apparatuur of het materiaal dat voor de renovatie is gebruikt, dient te worden geïnstalleerd door een installateur met het desbetreffende niveau van certificering of kwalificatie;
- 2° standaardwaarden voor de berekening van energiebesparingen in gebouwen;
- 3° de verwezenlijkte verbetering ten gevolge van de renovatie, door de vóór en na de renovatie afgegeven energieprestatiecertificaten met elkaar te vergelijken;
- 4° de resultaten van een energieaudit;
- 5° de resultaten van een andere relevante, transparante en proportionele methode die de verbetering in energieprestatie aantoont.”

Art. 25. Aan artikel 8.2.2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 december 2014 en gewijzigd bij het decreet van 3 juli 2015, worden volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, eerste lid, 1°, worden tussen het woord "leningen" en de woorden "aan eindafnemers" de woorden "aan nieuwe eigenaars of" ingevoegd;
- 2° in paragraaf 1 wordt tussen het tweede en derde lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De Vlaamse Regering kan voorwaarden koppelen aan het verkrijgen van een lening, zoals de opmaak van een energieprestatiecertificaat of het behalen van een minimaal energieprestatieniveau."

Art. 26. Aan titel VIII, hoofdstuk II, van hetzelfde decreet wordt een artikel 8.2.3 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 8.2.3. §1. De Vlaamse Regering kan een steunprogramma opstellen ter ondersteuning van de energetische renovatie van niet-energiezuinige woningen of wooneenheden met tegemoetkomingen ten voordele van nieuwe eigenaars van die woningen of wooneenheden.

Deze tegemoetkoming kan de vorm aannemen van een rentesubsidie.

De Vlaamse Regering kan de procedure voor aanvraag en toekenning bepalen.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de minimale voorwaarden waartegen de rentesubsidie wordt toegekend. Tussen de Vlaamse Regering en de kredietgevers wordt een samenwerkingsprotocol gesloten."

Art. 27. In artikel 8.3.1/1, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 17 februari 2017 en gewijzigd bij het decreet van 16 december 2018, worden tussen het eerste en tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

"De Vlaamse Regering kan de modaliteiten voor de leningen bepalen evenals de procedure voor aanvraag en toekenning.

De Vlaamse Regering kan voorwaarden koppelen aan het verkrijgen van een lening, zoals de opmaak van een energieprestatiecertificaat of het behalen van een minimaal energieprestatieniveau."

Art. 28. In artikel 8.4.2, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 17 februari 2017 en gewijzigd bij het decreet van 16 december 2018, worden tussen het eerste en tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

"De Vlaamse Regering kan de modaliteiten voor de leningen bepalen evenals de procedure voor aanvraag en toekenning.

De Vlaamse Regering kan voorwaarden koppelen aan het verkrijgen van een lening, zoals de opmaak van een energieprestatiecertificaat of het behalen van een minimaal energieprestatieniveau."

Art. 29. In artikel 11.1.6 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 november 2011 en gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, worden de volgende wijzingen aangebracht:

- 1° het woord “twee” wordt vervangen door het woord “vijf”;
- 2° de zinsnede “energieverbruik, en” wordt vervangen door de zinsnede “energieverbruik,”;
- 3° de woorden “om de vier jaar” worden opgeheven.

Art. 30. In artikel 11.1.14, §2, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het vierde lid wordt tussen de zinsnede “dossiers.” en het woord “De” de zin “De Vlaamse Regering bepaalt tot welke delen van de EPB-aangifte de eigenaar van het gebouw, die geen aangifteplichtige is, toegang heeft.” ingevoegd;
- 2° het vijfde lid wordt vervangen door wat volgt:

“In afwijking van het vierde lid kan het Vlaams Energieagentschap in het kader van statistische en wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden geanonimiseerde gegevens uit de energieprestatiedatabank, al dan niet gekoppeld aan de geanonimiseerde gegevens van andere databanken van de Vlaamse of federale overheid, de netbeheerder of zijn werkmaatschappij, ter beschikking stellen van belanghebbende instanties. Het Vlaams Energieagentschap bepaalt onder welke voorwaarden die gegevens mogen worden gebruikt.”;

- 3° er wordt een zesde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In het kader van monitoring van de energieprestaties van gebouwen kan het Vlaams Energieagentschap de gegevens uit de energieprestatiedatabank koppelen aan de beschikbare gegevens bij andere databanken van de Vlaamse of federale overheid, bij de netbeheerder of zijn werkmaatschappij. Nadat die gegevens gekoppeld zijn worden die gegevens geanonimiseerd. Ze zijn in geen geval herleidbaar tot een identificeerbare natuurlijke persoon.”.

Art. 31. In titel XI van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 november 2018, wordt een hoofdstuk I/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk I/1. Gebruik van verwarmingsinstallaties, technische installaties en technische bouwsystemen, gebouwautomatisering en -controlesystemen”.

Art. 32. In titel XI van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 november 2018, wordt in hoofdstuk I/1, ingevoegd bij artikel 31, een artikel 11.1/1.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11.1/1.1. De Vlaamse Regering kan in het kader van haar beleid over het rationeel energiegebruik en de bevordering van de energieprestaties van gebouwen het gebruik van bepaalde verwarmingsinstallaties, technische installaties en technische bouwsystemen aan eisen of voorwaarden onderwerpen.”.

Art. 33. In titel XI van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 november 2018, wordt in hoofdstuk I/1, ingevoegd bij artikel 31, een artikel 11.1/1.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11.1/1.2. Niet-residentiële gebouwen met verwarmingssystemen of met gecombineerde ruimteverwarmings- en ventilatiesystemen met een nominaal

vermogen van meer dan 290 kW en niet-residentiële gebouwen met airconditioningsystemen of gecombineerde airconditioning- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 290 kW, hebben uiterlijk op 31 december 2025 gebouwautomatisering en -controlesystemen.

De gebouwautomatisering en -controlesystemen, vermeld in het eerste lid, kunnen ten minste:

- 1° het energieverbruik permanent controleren, bijhouden, analyseren en de bijsturing ervan mogelijk maken;
- 2° de energie-efficiëntie van het gebouw toetsen, rendementsverliezen van technische bouwsystemen opsporen, en de persoon die verantwoordelijk is voor het beheer van de voorzieningen of de technische installaties, informeren over de mogelijkheden om de energie-efficiëntie te verbeteren;
- 3° communicatie met verbonden technische bouwsystemen en andere apparaten in het gebouw mogelijk maken, en interoperabel zijn met technische bouwsystemen van verschillende soorten eigendomstechnologieën, toestellen en fabrikanten.

De Vlaamse Regering kan uitzonderingen bepalen voor gevallen waar het technisch of economisch niet haalbaar is om gebouwen van gebouwautomatisering en -controlesystemen te voorzien.

De Vlaamse Regering kan voor bepaalde gebouwen die voldoen aan de voorwaarden, vermeld in het eerste en tweede lid, vrijstellingen bepalen met betrekking tot verplichtingen aangaande regelmatige keuringen van:

- 1° de toegankelijke delen van verwarmingssystemen of van gecombineerde ruimteverwarmings- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 70 kW;
- 2° de toegankelijke delen van airconditioningsystemen of gecombineerde airconditionings- en ventilatiesystemen met een nominaal vermogen van meer dan 70 kW.”.

Art. 34. In artikel 11.2.3 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 november 2011, 28 juni 2013 en 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 3, eerste lid, wordt tussen de zin “De netbeheerder of zijn werkmaatschappij heeft in het kader van de uitvoering van de hun door of krachtens dit decreet opgelegde openbardienstverplichtingen toegang tot de energieprestatiecertificatendatabank.” en de zin “De Vlaamse Regering bepaalt nadere voorwaarden betreffende welke gegevens worden vrijgegeven en de wijze waarop deze worden vrijgegeven.” de zin “Teneinde hun informerende rol ten volle te kunnen spelen om bij te dragen aan de verbetering van de energiezuinigheid van de woningen hebben kredietgevers in het kader van een kredietaanvraag met onroerende bestemming of voor energiebesparende renovaties, toegang tot de gegevens uit de energieprestatiecertificatendatabank van het gebouw waarop de kredietaanvraag slaat.” ingevoegd;
- 2° in paragraaf 3 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In afwijking van het eerste lid kan het Vlaams Energieagentschap in het kader van statistische en wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden geanonimiseerde gegevens uit de energieprestatiecertificatendatabank, al dan niet gekoppeld aan de geanonimiseerde gegevens van andere databanken van de Vlaamse of federale overheid, de netbeheerder of zijn werkmaatschappij, ter beschikking stellen van belanghebbende instanties. Het Vlaams Energieagentschap bepaalt onder welke voorwaarden die gegevens mogen worden gebruikt.”;

3° in paragraaf 3 wordt tussen het tweede en derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In het kader van monitoring van de energieprestaties van gebouwen kan het Vlaams Energieagentschap de gegevens uit de energieprestatiecertificatendatabank koppelen aan de beschikbare gegevens bij andere databanken van de Vlaamse of federale overheid, bij de netbeheerder of zijn werkmaatschappij. Nadat die gegevens gekoppeld zijn worden die gegevens geanonimiseerd. Ze zijn dan in geen geval herleidbaar tot een identificeerbare natuurlijke persoon.”.

Art. 35. Aan titel XI van hetzelfde decreet wordt een hoofdstuk II/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk II/2. Minimale eisen inzake renovatie bij niet-residentiële gebouwen”.

Art. 36. In hetzelfde decreet wordt aan titel XI, hoofdstuk II/2, ingevoegd bij artikel 35, een artikel 11.2/2.1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11.2/2.1. §1. De Vlaamse Regering kan bepalen dat niet-residentiële gebouwen bij een notariële overdracht in volle eigendom, of bij het vestigen van een opstalrecht of erfpacht op een niet-residentieel gebouw, binnen een gestelde termijn na het verlijden van de authentieke akte aan een minimaal energieprestatieniveau voldoen. De Vlaamse Regering kan hier ook een reeks van aparte eisen, maatregelen en type-renovatiewerken bepalen die daarbij als een minimum binnen die termijn moeten worden uitgevoerd.

De uitvoering van de verplichting, vermeld in het eerste lid, wordt opgelegd aan respectievelijk de eigenaar, de opstalhouder, of de erfpachter. In geval na de verkoop van het niet-residentieel gebouw gedurende de looptijd van deze verplichting die op het gebouw rust:

- 1° het niet-residentieel gebouw wordt geërfd, dan gaat de verplichting over op de erfgenaam of legataris. De erfgenaam of de legataris moet dan binnen de resterende termijn voldoen aan het minimaal energieprestatieniveau dat de erflater diende te halen;
- 2° het niet-residentieel gebouw wordt geschonken of verkocht, of een opstalrecht of erfpacht wordt erop gevestigd, dan gaat de verplichting over op de koper of de ontvanger van de schenking of de erfpachter of opstalhouder. De koper, de ontvanger van de schenking, de erfpachter of de opstalhouder moet dan binnen de resterende termijn voldoen aan het minimaal energieprestatieniveau dat de verkoper, schenker, erfpachtgever of opstalgever zelf diende te halen. Indien het te behalen minimaal energieprestatieniveau sindsdien werd verstrengd rust bijkomend op de nieuwe eigenaar, erfpachter of de opstalhouder de verplichting om binnen een gestelde termijn na het verlijden van de authentieke akte aan dat verstrengde minimaal energieprestatieniveau te voldoen.

§2. De instrumenterende ambtenaar neemt de verplichting en de daaraan gekoppelde voorwaarden op in de authentieke akte houdende verkoop van of de vestiging van een erfpacht of een opstalrecht op een niet-residentieel gebouw als vermeld in paragraaf 1.”.

Art. 37. In hetzelfde decreet wordt een titel XI/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Titel XI/1. Elektromobiliteit”.

Art. 38. In hetzelfde decreet wordt aan titel XI/1, ingevoegd bij artikel 37, een artikel 11/1.1.1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 11/1.1.1. §1. De Vlaamse Regering bepaalt de eisen inzake elektromobiliteit waaraan nieuwe gebouwen en parkeergebouwen met meer dan tien parkeerplaatsen en gebouwen en parkeergebouwen die een ingrijpende renovatie ondergaan met meer dan tien parkeerplaatsen moeten voldoen. De eisen inzake elektromobiliteit kunnen bestaan uit het voorzien van:

- 1° een minimum aantal oplaadpunten voor elektrische voertuigen en eventueel noodzakelijke accessoria;
- 2° infrastructuur voor leidingen om de installatie van oplaadpunten voor elektrische voertuigen in een later stadium mogelijk te maken.

Bij het vaststellen van de eisen, vermeld in het eerste lid, wordt minstens een onderscheid gemaakt tussen voor bewoning bestemde gebouwen en niet voor bewoning bestemde gebouwen of parkeergebouwen. Bij het vaststellen van die eisen kan ook een onderscheid worden gemaakt tussen parkeerterreinen binnen het gebouw en parkeerterreinen naast het gebouw.

De Vlaamse Regering bepaalt wie verantwoordelijk is om te voldoen aan de eisen, vermeld in het eerste lid.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen met betrekking tot de accessoria en infrastructuur, vermeld in het eerste lid.

§2. Alle bestaande niet voor bewoning bestemde gebouwen of parkeergebouwen met meer dan twintig parkeerplaatsen zijn ten laatste op 1 januari 2025 uitgerust met een door de Vlaamse Regering bepaald minimum aantal oplaadpunten voor elektrische voertuigen. De Vlaamse Regering bepaalt wie verantwoordelijk is om te voldoen aan deze eis.

§3. De Vlaamse Regering kan uitzonderingen bepalen op de verplichtingen, vermeld in paragraaf 1 en paragraaf 2.

§4. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen waaraan de onderdelen van de elektrische installatie, zoals de oplaadpunten, leidingen, goten, aansluiting en hoofdschakel- en verdeelbord, moeten voldoen."

Art. 39. In artikel 13.1.2 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 november 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 worden tussen het woord "marktpartij" en de zinsnede ", warmte- of koudneteigenaar" de woorden "of de ondernemingen waarin de netbeheerders of de werkmaatschappij rechtstreeks of onrechtstreeks participeren" ingevoegd;
- 2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt tussen de woorden "iedere marktpartij" en de zinsnede ", warmte- of koudneteigenaar" de woorden "of de ondernemingen waarin de netbeheerders of de werkmaatschappij rechtstreeks of onrechtstreeks participeren" ingevoegd;
- 3° in paragraaf 3, eerste lid, wordt tussen de woorden "De marktpartij" en de zinsnede ", warmte- of koudneteigenaar" de woorden "of de ondernemingen waarin de netbeheerders of de werkmaatschappij rechtstreeks of onrechtstreeks participeren" ingevoegd.

Art. 40. Artikel 13.1.3 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 24 februari 2017, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 13.1.3. De personeelsleden van het Vlaams Energieagentschap zijn bevoegd voor de controle op de naleving van de voorwaarden en de verplichtingen die opgelegd zijn op basis van artikelen 7.6.1, 7.6.2, 7.7.1 en 7.7.2 en titel VIII van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan en voor het opleggen van de administratieve geldboetes.

De personeelsleden van het Vlaams Energieagentschap kunnen daartoe aan de betrokkenen alle gegevens en inlichtingen vragen die nodig zijn voor de uitoefening van hun taken. De betrokkene aan wie een vraag is gericht om gegevens en inlichtingen te verstrekken, moet binnen de door de bevoegde personeelsleden bepaalde redelijke termijn alle medewerking verlenen.”.

Art. 41. In artikel 13.4.5, §5, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 maart 2014 en 17 februari 2017, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Als de aangifteplichtige bij het verstrijken van de termijn, vermeld in het eerste lid, in gebreke blijft, legt het Vlaams Energieagentschap de aangifteplichtige een administratieve geldboete op. Die administratieve geldboete bedraagt 1000 euro voor elke EPB-aangifte die niet of te laat is ingediend, vermeerderd met 1 euro per kubieke meter nieuw gecreëerd beschermd volume of bij renovatie of functiewijziging nieuw gecreëerd beschermd volume. Het Vlaams Energieagentschap legt ook een nieuwe termijn vast waarin de betreffende verplichting moet worden nageleefd. De maximale boete bedraagt 10.000 euro per EPB-aangifte die niet of te laat is ingediend.”.

Art. 42. Aan het opschrift van titel XIII, hoofdstuk III, afdeling III, van hetzelfde decreet worden de woorden “of de verplichtingen aangaande de minimale eisen inzake renovatie bij niet-residentiële gebouwen” toegevoegd.

Art. 43. In titel XIII, hoofdstuk III, afdeling III, van hetzelfde decreet wordt een artikel 13.4.9/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 13.4.9/1. §1. Als het Vlaams Energieagentschap vaststelt dat in strijd met artikel 11.2/2.1 de door de Vlaamse Regering vastgestelde minimale eisen inzake renovatie bij niet-residentiële gebouwen niet werden gerespecteerd, dan kan het Vlaams Energieagentschap aan de natuurlijke persoon of de rechtspersoon op wie de verplichting rust een administratieve geldboete opleggen van 500 euro tot en met 200.000 euro.

Het Vlaams Energieagentschap legt ook een nieuwe termijn vast waarbinnen de betreffende verplichting alsnog moet worden nageleefd.

Als de natuurlijke persoon of de rechtspersoon bij het verstrijken van de termijn, vermeld in het tweede lid, nog steeds in gebreke blijft, kan het Vlaams Energieagentschap hem of haar een nieuwe administratieve geldboete opleggen, als bedoeld in het eerste lid. Het Vlaams Energieagentschap legt ook een nieuwe termijn vast waarbinnen de betreffende verplichting alsnog moet worden nageleefd. Deze procedure wordt herhaald tot aan de op grond van artikel 11.2/2.1 vastgestelde verplichting is voldaan.

§2. De procedure, vermeld in artikel 13.4.8, is van overeenkomstige toepassing.”.

Art. 44. In artikel 13.4.10, §3/1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 november 2011 en gewijzigd bij de decreten van 14 maart 2014 en 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan de zinsnede “het kengetal,” worden de woorden “of het label” toegevoegd;
- 2° aan de zinsnede “of indien het vermelde kengetal,” worden de woorden “of label” toegevoegd.

Art. 45. In titel XIII, hoofdstuk IV, van hetzelfde decreet wordt een afdeling VI toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling VI. Administratieve sanctie wegens niet-naleving van de eisen bij elektromobiliteit”.

Art. 46. In titel XIII, hoofdstuk IV, afdeling VI, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij artikel 45, wordt een artikel 13.4.12 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 13.4.12. §1. Wanneer het Vlaams Energieagentschap vaststelt dat niet aan de verplichtingen vastgesteld door of krachtens artikel 11/1.1.1 is voldaan, kan het Vlaams Energieagentschap aan de natuurlijke persoon of rechtspersoon die verantwoordelijk is voor het halen van die verplichting een administratieve geldboete opleggen van:

- 1° 2000 euro per ontbrekend oplaadpunt voor elektrische voertuigen;
- 2° 1000 euro per parkeerplaats wanneer niet werd voorzien in infrastructuur voor leidingen om de installatie van oplaadpunten voor elektrische voertuigen in een later stadium mogelijk te maken.

§2. Het opleggen van de administratieve boete wordt aan de betrokkene meegedeeld in een met redenen omklede aangetekende brief, met verwijzing naar de bepalingen die van toepassing zijn en de hoogte van de administratieve boete.

§3. Na de ontvangst van de kennisgeving, vermeld in paragraaf 2, moet de administratieve geldboete binnen zestig kalenderdagen betaald worden. Het Vlaams Energieagentschap kan uitstel van betaling verlenen voor een door haar bepaalde termijn.

§4. Als de betrokkene nalaat de administratieve geldboete binnen de in paragraaf 3 bepaalde termijn te betalen, wordt de geldboete bij dwangbevel ingevorderd.

Het dwangbevel wordt gevisieerd en uitvoerbaar verklaard door een ambtenaar die daartoe door de Vlaamse Regering wordt aangewezen. Het dwangbevel wordt betekend bij gerechtsdeurwaardersexploot met bevel tot betaling of bij aangetekende brief.

§5. Op het dwangbevel zijn de bepalingen van toepassing van deel V van het Gerechtelijk Wetboek houdende bewarend beslag en middelen tot tenuitvoerlegging.

§6. De vordering tot betaling van de administratieve geldboete verjaart na verloop van vijf jaar, te rekenen van de dag waarop ze is ontstaan. De verjaring wordt gestuit op de wijze en onder de voorwaarden die bepaald zijn bij artikel 2244 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.”.

Art. 47. Aan titel XIII, hoofdstuk IV, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 november 2018, wordt een afdeling VII toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling VII. Administratieve sancties wegens overtreding van de voorwaarden waartegen de steunmaatregelen inzake energetische renovaties zijn verleend”.

Art. 48. In titel XIII, hoofdstuk IV, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 16 november 2018, wordt in afdeling VII, ingevoegd bij artikel 47, een artikel 13.4.13 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 13.4.13. §1. Als het Vlaamse Energieagentschap vaststelt dat niet aan de verplichtingen, vastgesteld door of krachtens artikel 8.2.2, §1, derde lid, of artikel 8.2.3, §2, is voldaan, maant het Vlaams Energieagentschap de kredietnemer aan om binnen een gestelde termijn de betreffende verplichtingen na te leven.

Als de kredietnemer bij het verstrijken van de termijn, vermeld in het eerste lid, in gebreke blijft, legt het Vlaams Energieagentschap de kredietnemer een administratieve geldboete op van:

- 1° 300 euro voor een leningsbedrag tot en met 15.000 euro;
- 2° 600 euro voor een leningsbedrag van 15.001 tot en met 30.000 euro;
- 3° 900 euro voor een leningsbedrag van 30.001 euro tot en met 45.000 euro;
- 4° 1200 euro voor een leningsbedrag vanaf 45.001 euro.

§2. De betrokkene wordt van de beslissing tot het opleggen van de administratieve geldboete in kennis gesteld met een aangetekende brief. De met redenen omklede kennisgeving vermeldt het bedrag van de administratieve geldboete, de bepalingen die van belang zijn en de beroepsmogelijkheid.

§3. De administratieve geldboete moet worden betaald binnen zestig kalenderdagen na de kennisgeving van de definitieve beslissing. Het Vlaams Energieagentschap kan uitstel van betaling verlenen voor een door haar bepaalde termijn.

§4. De vordering tot betaling van de administratieve geldboete verjaart na verloop van vijf jaar, te rekenen vanaf de dag waarop ze is ontstaan.

De verjaring wordt gestuit op de wijze en onder de voorwaarden, die bepaald zijn in artikel 2244 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.

§5. Bij gebrek aan voldoening van de administratieve geldboete en toebehoren wordt een dwangbevel uitgevaardigd door de ambtenaar die belast is met de invordering.

Dat dwangbevel wordt gevisieerd en uitvoerbaar verklaard door de ambtenaar die daartoe is aangewezen door de Vlaamse Regering.

§6. Het dwangbevel wordt betekend bij gerechtsdeurwaardersexploot of met een aangetekende brief.

§7. Op het dwangbevel zijn de bepalingen van deel V van het Gerechtelijk Wetboek houdende bewarend beslag en middelen tot tenuitvoerlegging van toepassing.”.

Art. 49. In artikel 15.3.5/18 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 16 november 2018, wordt de datum “1 januari 2021” vervangen door de datum “1 januari 2023”.

Hoofdstuk 3. Slotbepaling

Art. 50. Artikel 21 en artikel 22 treden in werking op een datum die de Vlaamse Regering vaststelt.

Artikel 34, 1°, treedt in werking op een datum die de Vlaamse Regering vaststelt en die niet eerder kan zijn dan de datum waarop een protocol wordt afgesloten tussen het Vlaams Energieagentschap en de kredietgevers, vermeld in artikel I.9, 34°, van het Wetboek van Economisch Recht.

Artikel 4, 5°, artikel 25, artikel 26 en artikel 40 treden in werking op 1 januari 2021.